GAZETA KRAKOWSKA
Nro 87.

Z KRAKOWA DNIA 1 LISTOPADA 1818 Roku W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 24 Października.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król chcąc nagrodzić gorliwość i poświęcenie się włościan: Alojzego Kałuskiego, we wsi Jasieńcu, w Obwodzie Warszawskim, i Mikołaia Tylikały, we wsi Ostroczy, w Województwie Lubelskiem położoney, zamieszkałych, z których pierwszy, syna swego Jakoba, żołnierza ostatniego zaciągu, zbiegłego z drugiego pułku liniiowego, a drugi, także syna swego, żołnierza zbiegłego z pułku grenadyierów Gwardyi, sami odprowadzili, raczył nayłaskawiey wyznaczyć każdemu z wyżey wspomnionych włościan po 100 dukatów w złocie, które Kommissyia Rządowa woyny odebrała rozkaz im wypłacić.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KROLA POLSKIEGO, &c. &c. &c,
Xże NAMIESTNIK Królewski w Radzie stanu.

Gdy często zachodzą spory o zapewnienie wolnego odpływu i wzaiemne przyymowanie wód między właścicielami i posiadaczami gruntów, spiesznego rozstrzygnienia wymagaiące, zważywszy: że przedmiot ten dla rolnictwa, ważny do osuszenia dróg i okolic zdrowiu mieszkańców zagrażaiących, nieodzownie potrzebny, będąc częścią obowiązków właścicieli iednych względem drugich, niezawisłych od żadney umowy, nie iest dotąd obięty urządzeniem policyynem, do którego się artykuły 651 i 652 Kodexu Cywilnego odwołuią, na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi, i po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy, co następuie:

Art. 1. Przedsiębranie środków do wolnego odpływu wód, ile tego konieczna potrzeba ulepszenia rolnictwa, osuszenia dróg, lub zapobieżenia chorobom zaraźliwym na ludzi lub bydło, wymaga, iest attrybucyią wyłączną Władzy Administracyyney.

Art. 2. Spory zaś o własności, albo o prawo użytkowania z rzeczy lub gruntu, albo o prawo z umowy wynikaiące, lub o

wynagrodzenie za szkody pochodzące z przetrzymania lub podniesienia nieprawnego wody, należą do drogi Sądowey. — Spory takie nie mogą tamować działań Władzy Administracyyney wyrażonych w artykule 1szym.

Art. 3. Do wolnego odpływu i przyymowania wód służyć będą ogólne zasady następuiące:

a) Każdemu właścicielowi wolno iest od gruntów swoich spuszczać i ochraniać ie od spadku wody dowolnie ściekaiącey, pomimo zwyczaynych rowów i kanałów.

b) Jeżeli iednak właściciel, którego grunta wyżey są położone, nie iest w stanie wodzie takowey, przez stosowne na gruncie swoim środki, ścieku ułatwić, na ten czas sąsiad, którego grunta niżey są położone, obowiązany iest wodę przyiąć i pierwszemu prawa ścieku dozwolić.

c) Z tem wszystkiem właściciele poniżey grunta maiący, nie są do tego obowiązani, skoro dla naturalnych przeszkód, ieden z nich nie będzie mógł wodzie dalszego odpływu ułatwić.

d) Lecz i w takim razie może Rząd zniewolić sąsiadów grunta swe poniżey maiących do pozwolenia odpływu, ieżeli korzyści i pożytki właściciela grunta swe wyżey maiącego, przewyższaią znacznie szkodę, iakaby się sąsiadom, których grunta są niżey położone, wyrządzić mogła, niemniey, ieśli pierwsi są w stanie i przystaią na zupełne drugich wynagrodzenie.

e. Ieżeli dla ułatwienia odpływu, bicie rowów pokaże się koniecznem, ci którzy ztąd użytkować będą, winni stosownie do wspólnych przyczynić się kosztów.

f) Jeżeli właściciel gruntu, na którym rów ma bydź wybiiany, żadnego ztąd nie będzie mógł mieć użytku, nawczas ani do bicia iego, ani do utrzymywania przykładać się nie iest obowiązany.

g) Nadto poniesiona przez to szkoda, rachuiąc straconą biciem rowu ziemię, winna mu bydź podług oszacowania biegłych przysięgłych wynagrodzona.

Art. 4. Gdy podług wymienionych w poprzedzaiącym artykule zasad, sąsiad od sąsiada wodę odbierać będzie obowiązany, żądaiący odpływu iey z gruntów swoich powinien:

Naprzód. Udać się do Kommissyi Woiewódzkiey z przełożeniem swoiem, do którego zaraz na poparcie wniosków plan sytuacyyny przyłączony bydź powinien.

Powtóre. Kommissyia Woiewódzka roztrząsnąwszy powody ześle inżyniera dróg i spławów, lub iego zastępcę, który plan podany na mieyscu sprawdzi, i rapport z opinią swoią złoży.

Potrzecie. Gdyby strona odpływu żądaiąca, żadnego planu nie podała, Inżynier z polecenia Kommissyi Woiewódzkiey na koszt iey plan takowy na gruncie sporządzi.

Poczwarte. Po przekonaniu się o potrzebie odpływu, plan całey roboty wraz z oszacowaniem ogólnych kosztów, Kommissyia Woiewódzka prześle do zatwierdzenia Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi.

Popiąte. Skoro plan takowy przez Kommissyą Rządową Spraw wewnętrz-

nych i Policyi zatwierdzany, i Kommissyi Woiewódzkiey zwrócony zostanie, ta go do Kommissarza Obwodu właściwego odeśle.

Poszóste. Strony interessowane przez Kommissarza Obwodowego wezwane, wybiorą sobie wtedy po iednym polubownym znawcu, do których ieden od Rządu będzie dodany. Znawcy takowi osądzą pomiędzy sobą i ułożą, która strona i w iakiey proporcyi koszta roboty ponieść powinna?

Posiodme. Jeżeli na to wyrachowanie strony się zgadzaią, wykonanie robót nastąpi.

Gdyby zaś o zastosowanie wydatków spór zachodził, przedsięwzięcie robót będzie zawieszone, a strona, która się pokrzywdzoną sądzi, ma prawo udać się do Kommissyi Woiewódzkiey po rozstrzygnienie swych wniosków. W przypadku, gdyby i na decyzyi Kommissyi Woiewódzkiey nie przestawała, wolno iey odwołać się do Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi, którey wyrok w tey mierze będzie stanowczy.

Poósme. Chcąc uniknąć zwłoki czasu z odwoływania się stron ze szkodą głównych robót wyniknąć mogącey, naznacza się termin ostateczny na udanie się do Kommissyi Woiewódzkiey od dnia wręczenia dni 15, a na odwołanie się do Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi dni 30. Jeżeli w przeciągu tego czasu strona żaląca się wniosków swoich nie poda, uważaną będzie, iakoby na rozkład znawców zezwoliła, i takowy rozkład, lub decyzyia Kommissyi Woiewódzkiey, natychmiast wykonane będą.

Art. 5. Koszta zesłania znawców ponosi strona odpływu żądaiąca, sama, lub wspólnie z temi, którzy iaki z robót ciągną użytek.

Art. 6. Gdzie przez zaniedbanie rowów dawniey wybitych, rolnictwo lub mieszkańcy w okolicy szkodę ponoszą, tam na żądanie stron interessowanych, Kommissyia Woiewódzka (za uzyskanem od Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi pozwoleniem) zniewolić może przez exekucyią właścicielów do odnowienia lub oczyszczenia rowów takowych na swych gruntach. Spory, iakieby ztąd wynikły rozpoznaią znawcy, rozstrzyga Kommissyia Woiewódzka, od którey służy odwołanie się do Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi.

Wykonanie niniejszego Postanowienia Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi i umieszczenie w Dzienniku Praw polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney d. 10 Października 1818 roku.

(podp.) *Zaiączek*
Minister Spraw Wewnętr: i Policyi
(podp.) T. *Mostowski*.
Radca Sekr: Stanu, Jen: Brygady
(podpisano) *Kossecki*.
Zgodno z oryginałem
Radca Sekr: Stanu Jenerał Brygady
(podp.) *Kossecki*.
Za Zgodność:
Sekretarz Jeneral. Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętr: i Policyi
Aug. Karski.

Z Petersburga d. 25 Września d. k.
Dalszy ciąg opisu posiedzenia Towa-

rzystwa Rossyyskiego bibliynego. — Obacz przeszły Numer Gazety Krakowskiey.

Licząc od nastania tego Towarzystwa w Rossyi, to iest, od pięciu lat, cały iego dochód wynosił 971,618 rubli i 25 kop. Wydatki zaś ogólne dochodziły 883,354 ruble i 4 kop. Wyprzedano 59,832 exemplarzy Pisma Sgo od epoki zawiązania Towarzystwa, rozdano zaś bez pieniędzy 68,933 exemplarzy. — Komitety oddziałów użyły na potrzeby swoie 55,000 exem: — I tak więcey 120 tysięcy exemplarzy ksiąg słowa Bożego rozdano. Księgi takowe w 28 ięzykach wychodzą z oyczyzny naszey.

Od początku Towarzystwa do tychczas 59 edycyy ukazało się na świat; a liczba exemplarzy w 21 ięzykach przechodzi 170,600.

Teraz za staraniem Towarzystwa przekładaią te księgi na 5 ięzyków, a mianowicie na Rossyysko-Nahayski i Kireysko-Tatarski, Kałmycki, Mongoło Buratski i Korelski. Nadto, gorliwi przyiaciele Towarzystwa w wielu mieyscach postanowili uczynić przysługę zbawienną sąsiadom swoim nie iednym z niemi mówiącym ięzykiem, dostarczaiąc słowa Bożego w mowie ich rodowitey, i tak postanowiono w niektórych oddziałach przełożyć pismo święte częściami lub całkowicie, a mianowicie Ewangeliią, na ięzyki Czuwatski, Czeremiski, Mordowski, Ostyiacki Wohulski i Samoiedski.

Naypierwszym Czcicielem i Opiekunem Towarzystwa iest Nayprawowierniey-szy Cesarz Iegomość, nie przestaiąc zasilać go przez wszelkie iakie tylko od niego zależą sposoby. W Moskwie N. Cesarz wyznaczył i oddał Towarzystwu dom wygodny, gdzie biblioteka i inne potrzebne zaprowadzenia mieścić się będą, wyznaczył tamże sklepy dla przedawania ksiąg Pisma S. i rozmaite inne potrzeby i wygody obmyślił. Błogosławione skutki z upowszechnienia i rozmnożenia ksiąg tych zbawiennych daią się czuć iuż w wielu mieyscach. W wielu narodowych szkołach wprowadzono zwyczay czytania Pisma S. przez uczniów. Woyskowi i żeglarze równą okazuią gorliwość. Wieśniacy i chłopi nie przestaią przesyłać prosb do Komitetu o opatrzenie ich w te księgi, a otrzymawszy ie, czytaią sami, i opowiadaią co się w nich zawiera.

Z Akwisgranu d. 15 Października.

NN. Król Pruski i Cesarz Alexander poiechali d. 13 b. m. do Spa. Król powrócił tego samego wieczora, a Cesarz nazaiutrz. — N. Cesarz Franciszek poiechał d. 13 do Cornely Münster dla widzenia tamteyszych Relikwiy.

Wszyscy Monarchowie żyią tu bardzo skromnie; ieżdżą tylko parą koni, często chodzą piechotą i bywaią zaraz mnostwem ludu otaczani. Przed kilku dniami Cesarz Alexander dla uniknienia natłoku ciekawych musiał się do publiskiego schronić domu. Cesarz Franciszek odwiedza ciągle fabryki. Podczas muzyki, która wieczorami bywa w iego domu, grywa J. C. K. Mość często na skrzypcach.

Uroczystości u Dworów nie wiele tu bywa; ale zato więcey w biórach pracuią. — D. 12 było znowu u Xcia Hardenberga naradzenie, które aż do godziny 7 w wieczor trwało, z którego godziną pierwey oddalił się Xże Richelieu.

W tym tygodniu dadzą Monarchowie dla miasta Akwisgranu świetny bal, który

obecnością swoią przyozdobią. — D. 18 będzie wielka parada woyskowa.

Angielscy kułakowi szermirze niezrobili tu szczęścia, ale też nie zadali sobie żadnego szwanku, i zyskane pieniądze zaraz w redutowey sali przegrali. Pięści ich podczas poiedynku mieli obwiązane na 4 cale grubemi piłkami, tak iż ieden drugiego nie mógł skaliczyć.

Powietrzna podróż nie udała się wczoray Pannie Garnerin.

D. 12 dali tu przybyli z Paryża baletnicy Anatole z żoną, Panny Gosselin, Vestris i Rhonisch pierwszy balet, które maią bydź codziennie dawane. — Na jutro zapowiedziany iest koncert połosma roku maiącego Hipolita Larzonneur. — Pani Catalani ma dziś śpiewać na wielkim koncercie u Xcia Wellingtona, podczas którego P. Lafond grać będzie na skrzypcach. Pierwszy publiczny koncert ma onajdać z P. Lafond w niedzielę za zapłatą za wniyście po 20 do 30 fr. U Dworów śpiewała iuż na kilku wieczorach. — Koncert Spiewaka Fabry Garat nastąpić ma d. 17.

Król udarował tuteyszy Ewangelicki Kościoł przykryciem na ołtarz, krzyżem i dwiema srebrnemi ołtarzowemi świecznikami. —— Professorowi Thelott kazał J. K. Mość za przypisanie mu ryciny ukrzyżowania S. Piotra podług Rubensa, doręczyć złotą tabakierę z emaliią i własnoręcznym biletem.

Xiężna Thurn-Taxis daie tu często wieczorne zabawy, a Lordowa Castlereagh dwa razy w tygodniu, na których znayduią się także i osoby dyplomatyczne.

Pomiędzy przybyłemi tu cudzoziemcami znayduią się W.W. Xiążęta Rossyyscy Konstanty i Michał, Baron Alexander Humboldt, Margr. Bonnay, Hanowerski Radca stanu Sartorius, Jenerałowie Wollzogen i Ende, Xże Croy, &c.

Pismo Bawarskiego nadwornego Radcy Barona Proff w Minchen wydane, o prawności uposażenia Xcia Alexandra Wagramskiego (Berthier, który zabił się w 1815 roku) czyni tu wielkie wrażenie, iest one zwięźle i z wielkiemi dowodami napisane.

Monarchowie nie przyięli żadnych honerowych straży, i wystawione przed ich mieszkaniami odwachy stoią prożne.

W tych dniach odwiedził Cesarz Franciszek iako nie znaiomy o pół mile od miasta leżącą fabrykę Salmiaku. Przy odeyściu upadł mu do Nóg robotnik, który dawniey 20 lat pod chorągwią Austryiacką służył. Zmieszany tem dozerca fabryki, prosił Monarchy o przebaczenie, że tak poufale z nim postępował. " Nic to, " rzekł z zwykłą swoią uprzeymością Monarcha, ia przybyłem tu tylko dla oświecenia się., Starego woiownika obdarzył J. C. K. Mość 6 czer. zł.

Uwaga ciekawych zwrocona tu także iest na Polskę, i z przybycia Wielkiego Xcia Konstantego rozmaite czynią wnioski.

Prorokuiący Chłop Niemiecki Müller znayduie się także do Akwisgranu w drodze.

Jenerał Maison, były Adjutant Jenerała Moreau, potem gubernator Paryża, który Króla przy wysiądzeniu do Kale przyiął, rozmawiał d. 6 b. m. z Cesarzem Alexandrem. " Wszystkie ludy, rzekł do niego ten Monarcha (iak pisma publiczne głoszą) muszą bydź od samowolności uwolnione. Wiadomo W. Panu co uczyni-

łem w Polsce, i chcę to samo w wszystkich moich kraiach uczynić. Pragnę szczerze, aby Francyia była szczęśliwą, wielką i potężną.,, "Po takowem oświadczeniu chciał rzeczony Jenerał ucałować rękę Cesarza, lecz Monarcha go uściskał. Na zapytanie Cesarza, czyli we Francyi nie znayduie się przeciwna rządowi partyia, i czyli po śmierci teraźnieyszego Króla brat iego, Monsieur, nie przedsięwezmie innego systematu, odpowiedział Jenerał Maison z zaspokoieniem Monarchy.

— D. 17 —

Wyiazd obu Monarchów Króla Wilhelma i Cesarza Alexandra odwlekł się: dzień iutrzeyszy (rocznicę zwycięztwa pod Lipskiem) obchodzić będą w dawnym tuteyszym Cesarskiem mieście z Cesarzem Franciszkiem, i w Kościele katedralnym przy grobie Karola Wielkiego ponowią modlitwę podziękowania, którą przed 5 laty na polach Lipskich Dawcy wszystkiego za odniesione pod Lipskiem zwycięztwo złożyli. Po obchodzie tey uroczystości wyiadą do Sedanu, dokąd ich Xiże Wellington poprzedzi.

D. 14 przybył tu goniec z Paryża z zatwierdzeniem przez Króla Francuzkiego zawartego d. 9 b. m. tu względem ustąpienia woysk sprzymierzonych z Francyi traktatu, który Monarchowie mieli d. 10 zatwierdzić. Król w naypochlebnieyszym sposobie wyraził Xciu Richelieu swoie ukontentowanie z powodu zawarcia tego traktatu.

D. 15 obchodzone tu były imieniny Królewica Następcy tronu Pruskiego.

Gdy Król Wilhelm i Cesarz Alexander wyiadą na popis woyska do Sedanu i Walencienny, po którym rzeczone woyska zaraz z Francyi ustępować zaczną, Cesarz Franciszek trudnić się przez ten czas będzie oglądaniem fabryk i osobliwości naszego miasta i okolic.

Z Paryża d. 14 Października.

Onegdayszy Monitor ogłosił następuiący urzędowy artykuł, który tu nayprzyiemnieysze sprawił wrażenie:

" Goniec, który tu wczoray w wieczor d. 11. z Akwisgranu przybył, przywiozł Królowi wiadomość, że Xiże Richelieu, Pełnomocnik J. K. Mci d. 9. b. m. z Pełnomocnikami Dworow Austryiackiego, Angielskiego, Pruskiego i Rossyyskiego, podpisał umowę, mocą ktorey woyska sprzymierzone do 30. Listopada r. b. opuszczą Francyią. Summa, ktorą Francyia mocą 4go. Artykułu traktatu z d. 20 Listopada 1815 jeszcze zapłacić ma, oznaczona przez tę umowę ostatecznie na 265. mill fr. została, z ktorey 100. mill w rewersach w wielkiey Xiędze zapisanych zapłaconych bydź ma podług ich biegu w d. 5. b. m. „

"Możemy dodać, wyraża Dziennik Sporów, ieszcze niektóre szczegóły do tego artykułu, które z dobrego posiadamy źródła. Mocarstwa sprzymierzone okazały szczególnieysze swoie ukontentowanie z wewnętrznego stanu Francyi i przyięły zaręczenie względem trwałey przy iey położeniu spokoyności publiczney. W nowy zaś dowód swoiego szacunku dla Króla i zaufania naszemu kredytowi publicznemu zmnieyszyli zalegly dług, z 280 na 265 mill. fr. i w wypłacie za 100 mill: rewersów przyięli. Czas odeyścia woysk tak iest oznaczony, iż iedne za drugiemi

zaraz następować nie będą, ażeby nie były dla kraiu ciężarem. Woyska Angielskie nadeydą d. 24 do Kalei Boulogne, Pruskie, Saskie i Rossyyskie, odciągną przez północne Niemcy. Ostatnie udadzą się do Polski. Xże Richelieu, iest tu w krótce napowrót oczekiwany. "Nowa ta ulga, pomnaża wdzięczność dla naszego Monarchy, którego madrość nayleps ą iest rękoymią dla naszey oyczyzny. Nikt sobie niepochlebiał, ażeby dzień niepodległości naszey tak prędko znowu zabłysnął. Osobisty związek Monarchów, iest teraz obfitem źródłem dobrodzieystw dla ludów, przez który uprostowaną została dyplomatyka i iednakowe zaprowadzone iest w Europie mniemanie, które daleko obfitszem iest w szczęśliwe wypadki, niżeli owe części, które w nowszych czasach przyozdobiono poważnem nazwiskiem publicznego mniemania!,,

"Dzięki niech będą Królowi, wyraża Dziennik Handlowy, woyska obce opuszczą do 30 Listopada ziemię naszą. Od dnia tego będziemy znowu niepodległem narodem; od tego dnia Król połączy istotnie z swą koroną zaszczyt Naczelnika wolnego ludu. Obecność cudzoziemskiego woyska zasmucała bardzo naród; zdawało mu się, iż utracił znaczenie narodowości. Obecność iego przeciwiła się powadze tronu. Zdaie się, iż szlachetna Francyia przemawia iuż do swoiego Króla: ,, Powiedź Królu co mam czynić, wszystko uczynię, gdy przywróciłeś mi niepodległość; wszystkiego możesz się po moiey przychylności spodziewać, czego tylko oyczyzna od męstwa wolnych ludzi żądać może. Nienawidzemy, równie, iak Ty Królu, woyny, lecz chcemy zatrzymać nasz oręż. Przeminęło iuż niebezpieczeństwo, ale nauka iego utkwiła głęboko w sercach wszystkich Francuzów. ,,

Sądza, iż oddanie twierdz Walencianny, Cambrai, Landrecies, Laquesnoy, Maubenge i Konde woysku naszemu przez woyska sprzymierzone nastąpi między 20 i 30 b. m."

Marszałek Wiktor obeymie iako Major jenerał d. 1 Listopada służbę w gwardyi Królewskiey."

Niejaki P. van der Berg zakupić miał 20,000 koni z woyska Angielskiego.

W gminie Lillebonne (dep. niższey Sekwany) odkryto szczątki teatru Rzymskiego.

Przed rewolucyią potrzebowano we Francyi rocznie około 160,000 ryz papieru do druku, a w 1797 roku 2 mill: 800,000 ryz, a zatem 27 razy więcey niżeli przed rewolucyia." (Ileż go teraz wypotrzebuią?) — Didot starszy wydaie ciągłe paradne wydania autorów klasycznych in folio. Prassy iego wydały iuż Wirgilego, Horacego, Rasyna i Lafontaine teraz tłoczą Boileau.

W Monitorze pod d. 8 b. m. czytamy artykuł następuiący: "Jeden z dzienników Angielskich, który ma chwalebny zwyczay w tak ostrych wyrazach szkalować Francyią i rząd Francuzki, iż go bez przykrości czytać niemożna, wziął za powód zdarzenie, które spotkało Angielkę Elizę Edward d. 15 Września do Kale przybyłą; do nazwania narodu naszego swoim zwyczaiem: hordą rewolucyyną, wyrodnego ludu, i t. d. — Zdarzenie to było, że Pani Edward za wprowadzenie pomiędzy swoiemi papierami do Francyi dwóch zbiorów zakazanego pisma *Argus politiczny*, które w Londynie naynieszczęśliwiey pisze przeciw naszemu rządowi,

konstytucyi i przeciw ustąpieniu woysk obcych z Francyi, 24 godzin była uwięziona, i po uwolnieniu zamiast udania się podług swoiego zamysłu do Paryża, wróciła nazad do Anglii.

Brat Królewski, Monsieur, zaczął d. 9 b. m. 62 rok życia, i przyymował z tego powodu powinszowania.

D. 8 rada stanu trudniła się nad proiektem do ustawy względem kary wygnania. Ministerium iest tego zdania, iż dotychczasowa w tey mierze ustawa powinna bydź złagodzona, z powodu, iż ościenne Mocarstwa nie chcą u siebie cierpieć wygnańców Francuzkich.

Składki dla wychodniów Francuzkich zakładaiących osadę w półnoçney Ameryce powiększaią się tu codziennie.

Frabryki Lyońskie podnoszą się znowu nagle; rzeczone miasto wysł. c w tym roku miało za 60 mill. fr. iedwabnych towarów.

Z Bruxelli d. 16 Października.

D. 15 przybył tu nasz Król. Cesarzowa Rossyyska Wdowa iest tu na końcu tego miesiąca oczekiwana.

Wielki popis sprzymierzonego woyska odbędzie się w sławnem mieyscu obozu Francuzkiego pod Famars, który Xiże Sasko - Koburski w woynie r. 1793 szturmem opanował. Po ukończonym popisie woyska Angielskie wsiędą d. 25 b. m. w Kale i Antwerpii na przewozowe Angielskie okręty, które tam na nie czekać będą; inne woyska udadzą się naybliższą drogą, Rossyyskie przez Polskę, do swych kraiów. — W Walenciennie przygotowano mieszkania dla Cesarza Rossyyskiego i Króla Pruskiego.

Przez traktat Paryzki z d. 20 Listopada 1815 podięła się Francyia utrzymywać woyska sprzymierzone i roczne na to koszta wyrachowane były 150 mill. fr. Lecz te koszta z powodu drogości w latach 1816 i 1817 wyniosły przez 3 lata do 490 mill. fr. i Francyia żądała z tego powodu odtrącenia od wianey kontrybucyi, na co, iak się zdaie, sprzymierzeni Monarchowie zezwolili.

Cambaceres otrzymał paszport od rządu Francuzkiego i powraca do oyczyzny. W paszporcie dane mu iest nazwisko Xcia, które i naprzyszłość nosić będzie. Nie głosował on bowiem na śmierć Ludwika XVI. Z 38 wygnańców Francuzkich przywoła Król do kraiu po ustąpieniu woysk obcych 8, pomiędzy którémi wymieniaią Hr. Fermont i Jenerała La Marque, ponieważ oni więcey przez przywiązanie niżeli przez zdradę uchybili.

Hanseatycki d m w Antwerpii, ów pomnik dawney świetności kupców tameyszych i naywiększy gmach tego gatunku w Europie, zostaie teraz naprawiony i dawne swoie nazwisko utrzymał.

Z Frankfortu d. 16 Października.

Na posiedzeniu Seymu Niemieckiego d. 12 Prezes Hr. Buol - Schauenstein udzielił zgromadzeniu proiekt względem urządzenia woyska Związku Niemieckiego. — Poseł Wirtemberski zdał sprawę o nabywcach dóbr w Westfalii. Seym przyiął także pismo za niemi przez P. Schreibera. — Poseł Bergski podał Seymowi krótki opis rozporządzeń w różnych kraiach względem wolności druku. — Po wniesieniu potem niektórych prywatnych próśb, odroczył Seym swoie posiedzenia do 7. Stycznia 1819.

Prezes Seymu Hr. Buol - Schauenstein przedsięwziął wczoray podróż do Akwisgranu, Bruxelli i Paryża.

DODATEK
DO Nro 87.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 1. LISTOPADA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Londynu d. 13 Października.

Królowa ciągle choruie; sen tylko od niejakiego czasu nocny pokrzepił cokolwiek iey siły.

Gdy pszenica spadła do przepisaney przez parlament ceny, rząd zabronił zatem wprowadzania do Anglii pszenicy z zagranicy.

Przybyły tu Arcy Xże Austryjacki Maxymillian, który pod nazwiskiem Hr. Novellara podróżuie, odwiedził d. 11 Xcia Rejenta. — Zapewniaią, iż podróż W. Xcia Rossyyskiego Michała przez Angliią, kosztowała 20,000 f. szt.

Wiadomość, że Lord Kanclerz Ellenborough dla słabości zdrowia składa swoy urząd żal tu sprawiła.

Przewozowe statki dla zabrania woyska Angielskiego z Francyi odebrały rozkaz znaydowania się na 25 b. m. w Kale i Antwerpii.

Xżę Glucestru pisze, iż zamyśla zatrzymać się w Genui.

Dochody Anglii w przeszłym kwartale przewyższyły o 1 1/2 mill. f szt. dochody w tymże kwartale r. zeszłego.

Pisma nasze zawieraią znowu korrespondencyią o Bonapartem, albo raczey parę listów Lorda Bathurst do Gubernatora Hudson Lowe z przypisami Bonartego, w których P. Lowe na próżno iest o surowość obwiniany. — Rzeczony gubernator wydał pod d. 6 Maia z powodu ofiarowanego i niejako przyiętego podarunku, obostrzoną odezwę do mieszkańców wyspy S. Heleny, aby żaden z nich nie ważył się przyymować od Bonapartego lub iego orszaku podarunku.

Bunt na wyspie Ceylon ieszcze nieustał. Anglicy tracą wiele ludzi i zaledwo mogą związek pomiędzy sobą utrzymać. Mieszkańcy pustoszą własny swoy kray, wycinaią drzewa, palą urodzaie i niszczą wszystko dla umorzenia głodem, iak mówią, cudzoziemców.

W dodatku do sobotniey gazety Dworskiey umieszczone iest urzędowe doniesienie Jenerała Munro o powtórnem pobiciu Peishwy w wschodnich Indyiach. Woysko iego wynosiło do 5000 piechoty i do 700 jazdy; utraciło na placu boiu wszystkie działa i do 800 ludzi w zabitych i ranionych

gęszia się rozprószyła.

Rozkaz tayney naszey rady otworzenia portów Halifax i St. John, nie nakłonił rządu Amerykańskiego do zwolnienia swoich środków względem żeglugi okrętów Angielskich. Celnicy w rożnych portach Ziednoczonych Stanów maią ciągle rozkaz nie wpuszczania Angielskich okrętów z Halifax i St. John. Owszem ostatnia ustawa Kongressu ma od 30 Września wziąść swoy skutek bez względu na uchwałę parlamentu i rozporządzenie tayney rady. Wiadomość tą sprawiła w mieście naszem wielkie wrażenie.

Podług doniesień z Ameryki południowey Jenerał Paez przepłynąć miał z swoią jazdą przez iedną rzekę, Królewski korpus woyska na rowninie Varinas podeyść i pobić. Osada Hiszpańska zaiętego przez Powstańców miasta Gu ra składać się miała z 540 ludzi, którzy rozpierzchnęli się po lasach.

Z Włoch d. 5 Października.

Vicekról Włoski Arcy Xże Rainer obieżdża ciągle Lombardsko - Weneckie Królestwo.

Do Liworna zawinęło nie w całym spełna miesiącu 42 kupieckich okrętów różnych narodów.

Na taynym konsysterzu w Rzymie d. 2 b.m. ogłosił Oyciec S. mianowanie 3 Arcybiskupów i 18 Biskupów, pomiędzy któremi znayduie się Arcybiskup Warszawski i Biskupi Polscy. — Jan Richter, Piekarz z Saxonii, przeszedł z Ewangelickiey do Katolickiey Religii. — W Kościele Benedyktynek na Campo Marzo ochrzcił Arcybiskup Philipi trzech Zydów.

D. 2 b.m. do portu Weneckiego zawinęły dwie Austryiackie fregaty Austrya i Augusta, które niedawno z Brazylii powróciły.

W Skutary w Albanii wybuchnęła morowa choroba, na którą umiera codziennie po 100 ludzi. Wszelki związek z brzegami Adryiatyckiemi przerwany przeto został.

Z Sztokolmu d. 13 Października.

W Karlskronie przytrzymano dwoch obcych officerów i pociągniono do odpowiedzi, ponieważ zboczyli przeszło 20 mil z przepisaney w paszporcie drogi, udali się tam potaiemnie i port tamteyszy i warsztat okrętowy oglądali.

Wydobyta z wody przez włościana w wschodniey Gotlandyi korona pokazywana teraz iest w mennicy Królewskiey przez Historiographa państwa. Widać na niey połączony herb Królestw Szwedzkiego i Polskiego.

Z Gottenburga nadeszło tu urzędowe doniesienie, że d. 2 b. m. zawinął tam okręt z świeżemi śledziami, które za tamteyszem przedporciem złowił. Spodziewaią się zatem, iż śledzie pokażą się także w krótce pod brzegami Bohuslehn.

Wczoray powrócił Król z Rosersberg do stolicy tuteyszey.

Jutro wyieżdża Jenerał Hr. Sandels do Chrystianii dla objęcia Wielkorządztwa Królestwa Norwegii, gdzie mieć także będzie naczelne dowodztwo nad lądową i morską siłą.

Z Karlsruhe d. 13 Października.

Na adres podziękowania miasta i powiatu Lahr z powodu nadaney konstytucyi, odpowiedział W. Xże Badeński

„Z ufnością przymuię zapewnienie, iż moi poddani zawsze gotowemi są bronić krwią i maiątkiem całości kraiu, następstwa tronu i utrzymania konstytucyi

że trzy dobra są nigdy nieoddzielne i zasługują na naywiększe ofiary oświeconego ludu. „ — W zamku Favorite d. 22 Września.

Gazeta nasza wyraża, iż i bawiący zagranicą woyskowi są do swoich pułków powołanemi.

Potwierdza się, iż podróż W. Xcia do południowey Francyi iest odłożona, i może przed teraźnieyszą zimą nie nastąpi, a przynaymniey przed widzeniem się z Cesarzową Rossyyską i Cesarzem. (Cesarzowa przyiechała d. 10 z Bruchsalu do zamku Favorite, a ztamtąd pojechała do Badenu.) Choroba W. Xcia iest tego gatunku, iż zniknęła wszelka obawa. Pracuie codziennie z Ministrami, przeieżdża się i więcey potrzebuie oszczędzenia sił, niżeli lekarskiey pomocy. Pierwszemu odpowiada spokoyne na wsi życie i oddalenie się z stolicy.

Poruszenia woysk, wyraża Frankfortska gazeta, w kraiu Badeńskim, które do wielu próżnych wniosków dały powód, iak mało są znaczącemi dowodzi okoliczność, że nawet oficerów z urlopów nie zwołano, ale tylko samych żołnierzy, którzy po odbytey mustrze powrócą zaraz do domów. Podobnież niezasługuie na wiarę wiadomość, iakoby zamek Favorie obsadzony był oddziałami jazdy i iak kraiowcowi, tak cudzoziemcowi nie był do niego przystęp dozwolony. Niema tam więcey jazdy, iak tylko ile potrzeba dla służby Dworu i gabinetu, i każdy ma wolny przystęp do W. Xcia.

Nowe urządzenie administracyi W. Xięstwa w krótce ma nastąpić z zastosowaniem do potrzeb i życzeń mieszkańców.

Wina iest tego roku obficie w kraiu Badeńskim i spodziewaią się, iż wyrówna winu roku 1811.

Z Stambułu d. 10 Września.

Patryiarcha Konstantynopolski, wydał z rozkazu Porty napomnienie do Metropolity Aleppu, aby obchodził się dobrze z zostaiącemi pod opieką Konsula Austryackiego Katolickiemi Grekami. W tymże czasie Posłowie Francuzki i Hiszpański, podali Porcie mocne przełożenia przeciw postępowaniu wbrew traktatom Nieunitow Greków na wschodzie, a mianowicie w Jerozolimie.

Hiszpański Poseł, Kawaler Ibar, układa się teraz z Portą o nową taryfę celną pomiędzy obiema Państwami.

Nowy Poseł Pruski, Hr. Schladen, przybył d. 27 Sierpnia do tuteyszey Stolicy d 3. b. m. doniosł Ministróm o swoim przybyciu, a d. 8 odebrał odwidziny od Tłumacza Porty.

Wielkorządca Egipski, przysłał niedawno Porcie statek zboża, które do składu zbroiowni wyładowane zostało.

Przed kilku dniami bawił się W. Sułtan ulubioną swoią zabawą strzelania z łuku, gdy dano mu znać, iż niedaleko letniego iego pałacu wszczął się pożar. Natychmiast wsiadł W. Sułtan na konia i pospieszył tam; ale potężny wiatr nie dozwolił ratunku i w przeciągu 5 godzin spłonęło 80 domów. Pałac iednak zostal ocalony.

Wielki Wezyr odwidził niedawno z wszystkiemi Ministrami Wielkiego Admirała w zbroiowni, potem dał dla nich wielki obiad.

Z Alexandryi w Egipcie d. 31 Lipca.

Przed kilku dniami odebrał Basza Egipski wiadomość o zupełnem zwycięztwie od-

mienionem przez iego syna nad Wechabitami. Stolica ich Drebyeh została szturmem wzięta, a niedobitki ich woyska schroniły się do tamteyszey cytadeli, gdzie się uporczywie bronią.

Angielski statek przybyły z Bombaiu rozbił się niedawno pod Suez. Cały ładunek na rachunek Baszy Egipskiego przywieziony do 250,000 piastrów szacowany zatopił się.

Cały handel Egipski znaydule się teraz w naynędznieyszym stanie, i ieśli Basza nie porzuci monopolium handlowego, tedy wszyscy kupcy będą musieli wynieść się z tego kraiu.

Towarzystwo Przyiacioł Muzyki, donosi Prześwietney Publiczności, iż w dniu 28 Października zkończył się Rok Muzyki popisowey.

A zatym, Towarzystwo P. M. upraszа Członków, Honorowych, o zwrocenie Biletów, za któremi wolne wnieyście mieli, gdyż od pierwszego przyszłego miesiąca Listopada roku 1818. inne będą rozdawane Tym Członkom, którzy swoie Ręczne w pisanie w Książkę honorową składkami na rok zaczęty ponowią. — Tych Biletów, na Muzyki popisowe miesięczne, każdego momentu można dostać, lub w pisać się w xiążkę honorową przy doręczoney składce roczney, pod Nr. 310 w ulicy S. Anny na drugim piętrze u Prokuratora Towarzystwa P. M. Kazimierza Nowakiewicza i Kassiera Jana Nowakowskiego przy ulicy S. Jana pod Nr. 466 lub w mieysсu popisowym.

DONIESIENIA

Francuz tutay przybyły, nieżonaty szuka mieysca Nauczyciela domowego, w Krakowie lub w Galicyi Austryackiey; dowiedzieć się o nim można u W. Genela właściciela Magazynu Francuzkiego, w Rynku pod Nr. 260.

Dnia 23 Listopada 1818 r. sprzedane będą przez publiczną licytacyią za gotową wypłatę, iako to: Binda perłami Uryiańskiemi i Kałakuckiemi niemniey kamieniami rubinowemi nasadzaną obwiedziona łańcuszkiem złotym, perły Uryianskie, Łańcuchów złotych dwa, sztuczki złote na szyię rubinkami osadzone, Kulczyków para iedna złotych perłami dużemi Uryiańskiemi i rubinkami wysadzone, Kulczyków druga para złotych rubinkami wysadzone, Pierścionków złotych pięć, trzy kamieniami wysadzane, Łyżek srebrnych stołowych sześć, proby 12tey, Cukierniczka srebrna, Puharków dwa srebrnych, Laska w srebro oprawna, Pas złoty z frandzlami, Bekiesa z Iszami i kutasami złotemi w tyle, sukna granatowego polska, Zegarek złoty, Tabakierka z Słoniowey kości w srebro oprawna. Licytacyia ta w Krakowie przy ulicy Swieckiey pod Liczbą 328 odbywać się będzie, w godzinach zwyczaynych; takowe na trzy dni przed licytacyią, każdy chęć kupienia maiący widzieć może, a to dnia 20, 21, i 22 od godziny 9tey ranney do 12 połudn:owey od godziny 3 do 6tey po południu.

W Krakowie d. 22 Października 1818 r.

Karol Gryziński Komornik Sądowy.

Dnia 4go Listopada 1818 na Kaźmierzu przy Krakowie pod Liczbą 204 sprzedane będą przez publiczną licytacyią zegar ścienny, komody stoły, stołki, lichtarze, lawaty i inne ruchomości, chęć kupienia maiących na mieysce wzywa.

W Krakowie d. 24 Października 1818.

Karol Gryziński Kom: S.

Wieś Wierzbica, w Woiewództwie Krakowskim, a Powiecie Kszydłowskim, o mile iedną od Jędrzeiowa leżąca, JW. Stanisława Hrabi Szaniawskiego dziedziczna, w ograniczeniu swoim, Las dostatni, folwark ieden z gruntami dobremi maiąca, iest do sprzedania każdego czasu z wolney ręki. Życzący sobie kupna wsi tey, niech zgłosi się do Dziedzica oneyże JW. Stanisława Hrabi Szaniawskiego, Orderów Polskich Kawalera, mieszkaiącego tu w Krakowie w Domu własnym w ulicy Grodzkiey pod Liczbą 180.